

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek föl.

Gyász és ideál.

Debreczen aug. 6.

(L. Gy.) Temetik az olasz királyt. Egy egész nagy nemzet mélységes fájdalommal állja körül a gyászos ravatalt. A gyászból, a részvéből kivieszi részét a magyar nemzet is, hiszen a megrendítő csapás, mely az olasz népet sújtotta, igazi atyjának, a legszeretettebb uralkodónak tragikus halálával, a villámcsapás megdermesztő hatásával volt mindenfelé, a hol érző emberek laknak.

A természetes halál is keserű érzéssel tölti el az elköltözött hozzátartozóit, de ha a szomorú vég a gazság, az elvetemültség gyilkos vasa által következik, mennyivel borzasztóbb a fájdalom, melyet okoz!

Értjük s oszljuk az olasz nép szentelt fájdalmát, mely Umberto király ravataltát körülveszi. Fel tudjuk fogni a maga egész rettenetességében a szeretetnek mélységes bánatát, mely gyászba borított egy országot s gondolkozóba ejtette az egész művelt világot.

Ugyanez a fájdalom járta át két évvel ezelőtt a mi szerető sziveinket is, ugyanez a sors jutott volt a mi osztályrészünkül is, midőn a Nagyszonyt messze idegenben egy elvetemült másik olasznak vasa megfosztotta életétől s a legnemesebb szív dobogásának megszűnése örült fájdalomba döntötte a magyar nemzetet.

Mikor annak az elvetemült, átko-

zott anarkistának undok töre belefuródott a legártatlanabb és a legmagasztosabb érzelmekkel telt szívbe, a megrendítő tragikus eset egy nemzetet rabolt meg; az elvetemült Lucheni szennyes kezekkel, az emberies érzelmekből kivetkőzött alávalósággal egy igazi tempomot dult fel, melynek oltárán a legnemesebb kehelnek szívében csak a szeretet áldozott a szenvedő emberiségért, csak az igaz könyörületesség honolt, egyre törülgetve az inség által fakasztott könnyeket.

Hogy mit veszítettünk akkor mi, az olasz nép hasonló gyásza most ismét felújítja s az elvetemült gyilkosnak, az átkozott Bresci revolverének mottója a két nemzet fájdalmát mintegy összefüggésbe hozza s ott a milánói temetésnél két fájdalom: a néma és zokogó fájdalom találkozik össze. A néma fájdalom a miénk, mely egykori őrző andalunk gyászos végén most is borong; a másik az olasz nép zokogó fájdalma, mely egyedül népe jólétéért élt királyát siratja s vele együtt Margit, az özvegy királynét, a ki halottjában mindenét elvesztette.

A mi pompát a szeretetnek gyásza kifejthet, az mind egyesítve van a népét oly igazán szerető jó fejedelem temetésén s míg a gyászokcsi az olasz nemzet koporsójával végig dörög a gyászoló sokaság között, a gyászszeker tompa zajának minden egyes rezgése újabb fájdalommal nyilal át a királyát

sírató nép szívében. S míg a nép ajkán zokogásból tör ki a fájdalom, a kezek göröcsösen csuklódnak össze, undorral s fölháborodással gondolva arra az emberi szörnyetegre, kinek bűnös keze gyászos valóságra váltotta a szerető hitves borús sejtelmét.

Nem egy ember, egy egész nemzetközi szervezet a gyilkos, melynek örült határozatát midőn végrehajtotta Bresci, csak nyomorult vak eszközként szolgált a társadalmi és politikai rendet felforgatni törekvő rendszer kezében. — Valóban csudálatos, hogy az alkotmányos államok nem elégették meg meg az ártatlan áldozatokat s még mindig nem bírnak olyan álláspontra emelkedni, honnan az igazságos törvény szigorával a felforgatók, a fanatikus gyilkosok bűnös tendenciáit örökre lehetetlenné tehetnék. A nemzetközi bandával szemben, mely dinamittal, törrel és revolverrel támad a politikai jogrendre s undok gyilkosokkal rendszeresen ártatlan áldozatokat keres, nem elég, hogy a kézre kerülő fanatikus vakeszközöket a humanizmus modern fegyházaiba zárja; a békés rend ellen hadat üzenőket tüzzel, vassal kiirtani. Ne várja meg a társadalom az anarkista gaz tettét, hanem a ki magát a felforgató rendszer hívének vallja, bánjon vele úgy, mint a tetten ért bűnösrel, hogy a gyilkos tábornak magja se maradjon. Velők szemben a békés rend társadalmának ez legyen legelső feladata, hogy a felfor-

A betörők.

A »Debreczen« tárczája.

Irtta: **Egy detektív.**

Ha az utazó zsebmetszőket a gonosztevők arisztokratáinak neveztem, úgy a betörőket meg a tolvajvilág technikusainak mondom.

Mert nagy tévedés volna azt hinni, hogy betörőnek lenni valami egyszerű dolog és hogy a betörések elkövetéséhez nem kell »tudomány.« Kell bizony. Még pedig nem is kevés.

Hiszen micsoda akadályokkal kell megküzdeniök sokszor a betörő uraknak. Persze benyomni egy lakás ablakát és aztán behatolni és elvinni az elvinni valót, az nem nagy mesterség. Ámbátor hiszen még ehhez is kellenek »szakismeretek«. Beenyvezett papirost kell rányomni az ablaktáblára és úgy betörni az üveget, hogy a lehulló cserepek lármát ne okozzanak. Az enyves papiros használata mellett az üvegdarabok nem hullanak le, megragadnak a papiroson és a betörő csöndben végezheti el a munkáját.

De hát ez azért szimpla dolog. Hanem bezzeg nem volt szimpla, a mit Papakoszta, ez a népszerű nevű férfiú és érdektársai, Affendakisz, Stahljo meg Risztics műveltek. Emlékeztetes, hogy néhány évvel ezelőtt ez a

banda micsoda betöréseket követett el, nem csak Budapesten, hanem a külföldön is, úgy meglekélvén a legjobb szerkezetű pénzes vasszekrényt is, hogy az már valóságos csoda volt.

Papakosztáékat elnevezték »kasszafuróknak«. Igen helyes elnevezés volt, mert ezek a t.-cz. urak csakugyan furók segítségével dolgoztak. Kötő szerkezetű, gyémántvégű, úgynevezett gyors furókat illesztettek neki a kassza oldalának és néhány perc alatt hatalmas lyukakat vájtak bele, sűrűn egymás mellett, úgy, hogy aztánjóránylag kevés fáradsággal kifeszíthették a vasszekrény oldalának egy jókora darabját elég nagyot arra, hogy belenyulhassanak a tresorba és kivegyek onnan a pénzt, meg az értékpapirosokat.

Mikor letartóztatták őket és átkutatták a lakásukat, megtalálták a szerszámokat, melyekkel dolgoztak. Hatalmas módon fel voltak szerelve és a rendkívüli finomságu és jószágú betörő-eszközök több száz forintot megértek. Egyetlenegy furójukat, melylyel másfél centiméter átmérőjű lyukat lehetett vájni a vaslemezekre, 350 frt értékűre becsülték a szakemberek. Konstruálta pedig ezt a szerszámot Stahljo, a ki tehát — mint látszik — becsületes munkából is jól megélhetett volna és mint nagyügyességű iparos könnyedén megszerezhetette volna a maga kenyerét.

Hires betörés volt évekkel ezelőtt a szabadkai is, a hol az történet, hogy a Geiger-czég hatalmas vasszekrényt ki vittek az irodából és elhengergeték egy olyan helyre, a hol szép nyugodtan darabokra törhették és megfoszthatták jelentékeny tartalmától.

Ez a dolog inkább azért volt nevezetes, mert a betörők hihetetlen vakmerősággal jártak el. — Olyan »finom« munkát, mint Papakosztáék azonban nem végeztek.

A szabadkaihoz teljesen hasonló volt az is, mely Budapest o, a vaczi-köruti Landauer czégnél történt. Ennek különös érdekességet adott az, hogy a dolog főszereplője volt Pospischill, Magyarország egyik legerősebb embere, a ki maga vette a hátára a nagyon súlyos vasszekrényt és kivitte az üzlet előtt álló kocsira.

Mikor Pospischillt a betörés gyanuja miatt elfogták; sokáig nem akarta beismerni a tettét, Rendőrségünknek egy időközben elhunyt igen ügyes tisztviselője vállalta fel, hogy Pospischillt megszólaltassa.

Ez a herku'esi terme'ü ember, akinek a nyaka olyan volt, mint egy bikának és aki a fogaival emeit föl egy óriási tölgyfa asztalt a melyen három ember ült, az erejéhez mérten nagy volt az étvágya is.

A rendőrtisztviselő erre a nagy étvágyra alapította a tervét. Harminczhat óráig nem

gatók ne kéjeleghessenek az ártatlannak kiömlő vérében. Az idealizmusnak kora lejárt már. Azok, a kik ezt tiszteletreméltó törekvessel új életre élesztgetik, csak magot hintegetnek el, mely hogy kikeljen s azután nagyra nőjön, a messzi jövő zenéje.

Éppen most, midőn az egész művelt világot az olasz nemzet rettenetes gyásza foglalkoztatja, Párisban az idealizmus tiszteletreméltó új apostolai ülészenek. Nemzetközi békéről, választott bíróságról tanácskoznak, holott a kapzsiság talán soha sem volt oly kiméletlen, mint éppen napjainkban. A rabló hadjáratok a letűnt sötét középkort látszanak felújítani. Az erkölcsi fogalmaknak minő magas fejlettségére volna szükség arra, hogy a művelt nemzetek elálljanak a fegyveres hatalom ténykedéseitől a alávéssék magukat egy nemzetközi bíróság itélkezésének! Mennyi időre van szükség ahhoz, hogy a ma uralkodó elv: a hatalom megelőzi a jogot, helyet adjon az idealisták tanainak, hogy a tömegöszlön, a nemzeti önzés helyébe, mely megteremtette a mai militarizmust, a lemondás érzése, a jogtisztelet kultusza lépjen!

Az interparlamentáris konferenciáktól nem sokat remélhetünk, bár a társadalom mintegy megkönnyebbülten veszi tudomásul tanaikat a világbékéről s egy Apponyinak szónoklata méltó büszkeséggel tölti el nemzetünket, de mind olyan ez, mint a vegyülő idealizmus a béke áldásával kecsegteti a népeket, mely azonban csak erős megpróbáltatások árán ülhet egykor diadalt korunk mai szellemén.

A temetés előtt.

— A meggyilkolt olasz király. —

Torino, aug. 7.

Umbertó király végrendeletét még eddig nem találták meg s így Viktor Emanuel király atyjának egész vagyonát örökli. Umbertó ingó vagyona huszonkét millió lírát tesz ki, a mely jobbára olasz járadékban, vasuti és ipari rész-

vényekben van elhelyezve. Ezenkívül több kastélyt, és birtokot hagyott hátra, a melyek azoonban keveset jövedelmeznek s fentartásuk költsége sokra rug. A nápolyi uradalmak jövedelmét a király az utolsó fillérig közhasznú czélokra fordította. A piemonti birtokok sokat jövedelmeznek a király magán pénztárának.

Bécs, aug. 7.

Rainer herceg Rómába utazott, hogy a királyt Umbertó király temetésén képviselje. Ma reggel Rómába utazott a huszonnyolczadik gyalogezred tiszti küldöttsége is.

Róma, aug. 7.

A királynak a parlament előtt való eskütétele után föl fogják szólítani a szenátorokat és képviselőket, hogy testületileg tegyék le az esküt.

Pétervár, aug. 6.

Nikolajevics Péter nagyherceg és Nikolajevna Mlicza nagyhercegnő, az olasz királyné testvére, Umbertó király temetésére Rómába utazott.

Róma, aug. 7.

Termiben tegnap letartóztattak öt anarkistát, kettejük ellenszegülé a rendőröknek, a a kik közül egyet törrel agyon szurtak, egy másikat pedig veszedelmesen megsebesítettek. Egy hatodik anarkistának sikerült elmenekülnie.

Róma, aug. 7.

Bresci testvérét, Lorenzo Brescit és sógorát, Maroccit továbbá Gabriello Livi és Emilio Braga anarkistákat tovább is fogja tartják. Mindannyian Pratóba valók és úgy látszik, tudomásuk volt a merényléről. Lorenzo Bresci azt vallotta, hogy testvére Prató mellett egy mezőn gyakorolta magát a revolverlövésben.

Páris, aug. 7.

A lapok jelentése szerint a letartóztatott Valette anarkistát néhány nap múlva valószínűleg szabadon bocsátják, mert Salson merényletében való bűnrészessége nem bizonyult be.

Trieszt, aug. 7.

Egy itteni vendégőben tegnap letartóztattak egy lakatos és egy pinczért, a kik Umbertó meggyilkolását helyeselték. A pinczért Clumentinek hívják és Lorettiból való. A lakatos Meloga Alfredónak vallja magát, de utlevelébe egészen más név van írva. Amikor erre az ellenmondásra figyelmeztették, kijelentette, hogy egyáltalában semmit sem fog vallani. A lakatos néhány nappal ezelőtt megváltoztatta külsejét, hogy föl ne ismerhessék.

adott Pospischillnak enni. Akkor aztán bevezetett magához, de négy jól megtermett rendőr kíséretében.

Mikor Pospischill belépett, a tisztviselő ott ült az asztalnál és jóízűen ette egy fiatal libának szép piros ropogósra sült pecsenyéit, a melynek inyesiklandozó illata betöltötte az egész szobát.

Pospischill éhes volt mint a farkas és a széme kidülledt, mikor az asztalon meglátta a fenséges pecsenyét. És mellette kovászos ugorka, szép fehér czipó, óh micsoda látvány volt ez, egy harminczhat óra óta kopláló ember számára!

Megkezdődött a vallatás.

Pospischill tudni sem akart a Landauer féle dolgról. A tisztviselő hát csak nagy flegmával ragta tovább a pecsenyét és evés közben mondta:

— Látja Pospischill, hiába tagadja pedig Annyi minden szót maga ellen, hogy tagadásal nem segíthet.

Azzal aztán a tisztviselő letette a kést, villát és folytatta:

— Legjobb lesz Pospischill, ha töredelmesen bevall mindent!

Majd meg mintegy magában azt mondta a tisztviselő:

— Na, nekem elég volt ebből a libape-

csenyéből, Nagyon pompás volt, de már többet még sem eszem belőle! Kivitetem!

Pospischill, a ki az egész idő alatt lesem vette jóformán a szemét az ételről s a kinek a szájában össze folyt a nyál is, ekkor nagy olhatározásra jutott.

— Tekintetes ur, — rimánkodozt az óriás — ne vitesse ki azt a libát! Adja nekem, inkább bevallok mindent!

Persze a tisztviselő csak azt várta.

— Hát jól van Pospischill, álljon ide, egye meg!

Hej, hogy neki esett a nagyerejű embernek a pecsenyének! És úgy vallott evés közben, hogy a legapróbb részletekig mindent elmondott. Azt is, hogy a Landauer-féle kasszát ő maga czipelte ki a hátán.

Különbön pár hét előtt Kóbányán történt megint ilyen eset. A betörők a Delmedicóházból loptak el egy Wertheim-szekrényt, a melyet azután a szomszédos üres telken törtek darabokra.

A nagystíliú betörők általában leginkább a jól megtelt kasszákra és az ékszeres üzletekre terjesztik ki tevékenységüket, a mi természetesen, mert hiszen a kasszák és ékszeres boltok kifosztása fizeti ki magát legjobban.

A betörőktől való rettegés szülte meg Londonban a »Safe deposit« kiülő intézményét, a mely tudvalevőleg abban áll, hogy kö-

Szabolcska Mihály és a mezőturi papválasztás.

— Levél a szerkesztőhöz.

Szabolcska Mihály, a költő pap, kit most a mezőturiak papjokká akarnak választani, ezen hír felemlítése alkalmából következő levelet intézte lapunk f. szerkesztőjéhez:

Válasz egy újdonságra.

Kedves barátom!

Nyári pihenőm miatt kerülő uton csak most jut hozzám lapotok aug. 2-iki száma, mely nagy jóakarattal (legyűrve minden versenytársakat), immár előre megtesz engem »mezőturi papnak«.

Engedd még kérlek, hogy mondjak én erre valamit,

Először is nem tartanám szerencsés dolognak, ha a mi nagyobb egyházaink akármilyen mértékben szerzett érdemkért (ha igazi érdemek volnának is azok, nem mint itt az én állítólagos költői érdemeim, a mikhez csakugyan fér még »egy-két« vajon,) választanák a maguk lelkészeit. Másodsor az ilyen beharangozás, részint igazságtalanság a többi esetleges versenytársakkal szemben, a kik jobb papok lehetnek mint én, ha verset nem is írnák, részint pedig a mai reklámos időben könnyen arra a gondolatra vihethető a komolyabb olvasót, hogy »ez a jó ember is gyöngé árucikk lehet, hogy olyan nagy czégerőt tüzet ki magának.« Uti figura docet.

Harmadszor és utoljára pedig minden házasságnál, hogy alkut ne mondjak, kettőn áll a vásár. Én pl. a magam szegény egyszerűségében hálával és szeretettel veszem mezőturi testvéreinknek már csak a rám gondolkozásukat is, s magyar szívvél látom őket bármikor Temesvárott, de ki tudja, az esetleges meghívás esetleges esetén is nem maradnék-e ennél a hálás köszönetnél??

Mert nagy egyház, fényes egyház az igaz. Két annyi fizetést ad, mint az

zős helyen nagy pánczélos szobákban, melyek szigorú és erős őrizet alatt állanak és a melyekhez hozzáférni ugyszólván lehetetlen, a bérlők a maguk rekeszében helyezhetik el vagyonyukat.

A safe deposit már Budapesten is meghonosodott, itt is kitűnő fatézménynek bizonyult, de azért nem lesz meglepő, ha egy nap valahol kirabolnak egy ilyen safe deposit-et is.

Mert azzal legyünk tisztában, hogy a technika haladásával folyton lépést tartanak a professzionátus betörők is. Minél tökéletesebb eszközöket találnak ki ellenük, annál tökéletesebb eszközökre iparkodnak szert tenni ők is, hogy leküzdjék az akadályokat, melyekkel bűnös mesterségük gyakorlásában megakarják őket gátolni.

Valóságos zseniális szerszám például az, melyet néhány év előtt egy angol betörő alkalmazott és a mely a legképzettebb technikusnak is dicséretére válnék.

A regibb szerkezetű vasszekrények ajtai ugyanis kidomborodó oszloppal vannak ellátva az ajtónak a zár felől levő oldalán. Erre a kiálló oszlopra alkalmazta a betörő az ő kis gépét, a mely voltaképen nem egyéb egy emeltyűnél. Hatalmas sróf segítségével e masinéria néhány perc alatt teljesen kifeszíti a szekrény ajtaját.

enyém. A népe is derék, kedvemre való nép. Jó olyan helyen papnak lenni.

Az én egyházam pedig szegény is, elhagyott is, meg minden ezer bajjal küzdő is itt a nemzetiségi teugerszében. De te értesz engem ugy-e, ha azt mondom, hogy éppen ezért nem mennék könnyű szerrel.

Ott jobb papnak lenni, itt pedig szebb papnak lenni. Mért ne választhatná az ember egyszer-mászor a szebbet is.

És ha valaki azt mondaná erre, hogy számár vagyok: az se baj. Ilyen embernek is kell lenni. — Ölel szeretettel Temesvárt, 1900. aug. 7-ikén.

barátod,
Szabolcska Mihály.

A kínai háború.

Budapest, aug. 7.

Londoni diplomáciai körökből a leg nagyobb határozottsággal hírlik, hogy az angol és az amerikai kormányok közt a legteljesebb megállapodás létesült a Kinában követendő közös eljárásra, a mely az Egyesült Államok politikáját Anglia ellenőrzésének rendeli alá. A két kormány közt már csak a Peking felé való előrenyomulás kérdésében van eltérés.

Az idegenek és követek soráról ma ismét kedvező hírek érkeztek, és nem a legérdektelenebb jelentése a mai táviratoknak az, hogy Kinabau még mindig az özveg császárné parancsol. Most már legalább a hatalmak is tudhatják, hogy kívül van dolguk és kívül kell szembeszállniuk.

Mai jelentéseink a következők:

Li-Hung-Csang.

London, aug. 7.

A Timesnek jelentik Sanghaiból: Li-Hung-Csang betegségére való tekintettel 20 napi szabadságot kért és felhatalmazást arra nézve, hogy a kínai kormány nevében a hatalmakkal tárgyaljon.

Az idegenek sorsa.

London, aug. 7.

Az alsóház tegnapi ülésén Brodrich parlamenti államtitkár felolvasta a csungli-jámennek egy július 30-án kelt táviratát, a melyet a kínai követ adott át, s a mely ezt mondja:

Az emeltyü ugyanis, a nélkül, hogy az ember megerőltetné magát, oly óriási erőt fejt ki, hogy a szó szoros értelmében kipattanja a zárat is.

A mióta az angol rendőrség ezt a fölfedezést tette, azóta kerültek forgalomba az újabb szerkezetű kasszák, melyeknek külső részén egyetlenegy kiálló darab sincs s a melyek teljesen simák, mintha egy darab vasból valók volnának ajtóstól, mindenestül.

Nevezetes dolog, hogy a betörők csaknem egytől egyig igen babonás emberek és rendszerint mindeniknek megvan a maga saját külön babonája, s melynek az alkalmazását a világért el nem mulasztaná, abban a hiszemben lévén, hogy babonája meg fogja óvni a felfedeztetéstől.

Az egyik korommal rajzol a falra kabalisztikus jeleket, a másik egy csomó disznószőr fektet az egyik sarkába annak a helyiségnek, melyben a betörést elköveti, a harmadik meg az ujjából ereszt ki néhány csöpp vért a padlóra, hogy a rendőrök rá ne akadjanak.

Persze, ezek az ostoba babonák nem segítenek a gonosztévőkön, sőt nem egy esetben éppen a babonás jelek segítségével fedezte fel a rendőrség hogy ki volt a betörő.

Az idegen követek mind jól vannak. Ismételtelen élelmiszereket szállítottak nekik. Az idegen követek nagyon barátságosan érintkeznek a kínai hatóságokkal. A követeknek fedezet alvtt Tiencsinbe való átkísérése dolgában a tárgyalások sikeres befejezését reméljük, de az ellenségeskedésnek Tiencsinben való megújulása miatt a követeknek szóló sifferes táviratok továbbítását nem tartjuk kívánatosnak.

Brodrich azonkívül fölolvasta a tiencsini angol konzulnak egy, a hó 4-én kelt táviratát, a mely szerint az odaváló japán konzul augusztus 1-ig terjedő híreket kapott a japán követségtől. A konzul távirata ma egyuttal azt jelenti, — hogy a szövetséges hadak augusztus 4-én megkezdték előnyomulásukat.

London, aug. 7.

A Daily Mail jelenti Sanghaiból tegnapi elotti kelettel:

Az itteni angol konzulátus védelmére tábori ágyukat szállítottak partra.

A Times jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel:

E hó 2-án rendelet jelent meg, a mely közhírré tesz, hogy az idegen kereskedők és hittérítők nem felelősök az északi zavargásokért és megparancsolja, hogy a benszült keresztényeket oltalomban részesítsék.

Ki parancsol Kinában?

Köln, aug. 7.

A Kölnische Zeitung szerint japáni forrásból származó hír szerint a régens királyné még mindig bírja a központi hatalmat. Az ő rendelkezéséből bizatott meg a főparancsnoki állással Li-Pung-Heng, a ki idegenellenes gyűlöletről ismeretes. A lap e jelentésnek nagy fontosságot tulajdonít, mert most legalább ismeretes, kit terhel a felelősség az eddig történtekért.

Oroszország külön háborúja.

Pétervár, aug. 7.

Khabarovszkából jelentik 3-iki kelettel: Khabrinból és a kínai északi vasut mentén lévő más községekből a hatóságok intézkedésére gőzhajókon idejöttek a vasut hivatalnokai és munkásai családjaikkal egyetemben, összesen körülbelül 6 ezer személy, köztük 44 sebesült és 35 beteg. A főkormányzó bizottságot küldött ki élelmezésükre és elszállásolásukra.

A kínai vasut igazgatósága 5 ezer rubelt adott arra a célra, hogy betegek és sebesültek ápolására ambulanciát létesítsenek és lakásokat építsenek. A betegeket és sebesülteket katonai kórházakban helyezték el.

A nyeremény.

— aug. 8.

Az arnyas Homokkertben nem volt szebb és kedvesebb leány, mint Rebeka. De hiába volt Rebeka szép és kedves, mert a fiatal urak rá se hederítettek a szegénysége miatt. A mai fiatal urak sem úgy néznek a leányra, mint a régi fiatal urak. A mai fiatal urak először a telekkönyvre, vagy a betét könyvre néznek s csak aztán a leányra.

Talán azért, talán másért Rebeka nagyon szomorú volt. Ha este kiült a kis bolt eleibe, mindig egy kis könyv lopódzotta szemébe — ha reggel felköt szomorúan sóhajtot,

Ninden könnye, minden sóhaja nehez kö volt a zzerető atya szívére, s ki napról-napra jobban érezte, hogy leánya boldogtalan.

Hej pedig ha valaki elvonná a szegény leányt, milyen nagy kincset venne az magának. Venne dolgos két kezét, takarékos lelket hűséges szívet. Kelle aunal nagyobb kincs? Hanem hát honnan lehet azt tudni! Gondolt egyet az öreg. Ha beült jó, — ha nem az se baj.

Másnap hire szaladt, hogy az öreg zsidó boltos százezer koronát nyert. A mostani osztálysorsjátékos világban nincs benne semmi rendkívüli. Könnyen elhiszi az ember, kivált ha olyan boldogan, olyan meglegedetten mo-

solyog vakaki, mint az öreg Hersch, a ki még mállé rendkívül fürgén szaladgal ide-oda, mint-ha készülne valahová.

— Bzonyosan el akar utazni, — mondták — hogy a nyereményt felvegye.

Egyik-másik szomszéd, ismerős meg is kérdeete.

— Hát igaz volna . . . ?

Ilyenkor titkolódzva, ravaszul mosolygott az öreg s azt mondotta, hogy csak mendedmonda,

Erre aztán senki sem kételkedett abban, hogy az öreg zsidó százezer koronát nyert.

Hát meg mikor észrevették, hogy eltűni a boltból és Rebekára biza az üzletet.

Azokban a napokban a kávéházi gavalérok is a külvárosi kis boltban vásárolták a szivart és cigarettát. Olykor a pudlira ültek és csevegtek a szép Rebekával. Mikor pedig a táti hazakerült, ugyancsak paroláztak vele s egyik-másik cselzást tett arra is, hogy meghajtan a nőszüni. Rövid idő múlva kettő is megkérte a Rebeka kezét.

— Rebeka szegény, — monda az öreg zsidó.

— Jó, jó! Arról később beszélünk.

Rebeka csakugyan férjhez ment.

Boldog szerelmes pár volt, annyi igaz. A nő boldogságában nem is törődött egyelőre a százezer koronával. Hanem ugy egy idő múlva mégis előhozta:

— Tati, egy kis pénz kellege az üzlethez!

— Pénz? Micsoda pénz. Nem mondtam, hogy Rebeka szegény.

— Hát a nyeremény?!

— Mondtam én, hogy nyertem?!

— A vő elszomorult. Az öreg Hersch akkor melléje vezette a viruló szép asszonyt és így szólt:

— Rebekának van jó szíve, hűséges lelke; szorgalmas, takarékos. A mit szerez, megbecsüli. Van egy kis fia, — az én unokám. Ezeket én százezer koronára becsülöm. Ha tetszik: a tied. Ha nem tetszik: add vissza.

A vő állítólag savanyun mosolygott ugyan, de a különös nyereményt megtartotta.

Tüske Pál.

Rablótámadás egy bérlő ellen.

Debreczen aug. 8.

Hajdúvármegye területén a közbiztonság jó lábón áll. Alig két héttel ezelőtt támadták meg Monostor Palyi mellett egy Klein Ignác nevű bérlő lakását formális ostrommal, most újra vérlázító gáztétről értesülünk, a melynek ép Hajdúmegye területén, a mely ugy megvan rakva csendőrörsökkel nem volna szabad előfordulni.

Ugy látszik, hogy a Rózsa Sándor és Sobri Jósák korszakát ismét beköszöntött. A szegény legények fogják uralni a pusztaságot, meglátogatva kirabolva egy egy urasági lakot, megadóztatják a szabadságra menő városokat s aztán bevágtatnak a Hortobágyra, onnan Heves vagy Zemplén megyékbe, vagy pedig a Nyírségbe.

Az a vakmerő kaland, melynek majdnem áldozatul esett Fon Samu bérlő, ezt bizonyítja. Intő példa ez a két egymásutáni eset azoknak, a kik Hajdúmegye közbiztonságát szívükön viselik, kezükben tartják. Gyors és erélyes intézkedéssel csipjék nyakon azokat a gazfickókat, a kik rettegésben tartják a környéket, s a kik előtt egy ember élet nem sokat számít.

A Fon Samu és családja elleni rablótámadásról a következő tudósítást vettük.

A rablók fufangja.

Körülbelül 11 óra lehetett, a mikor hétfőn este két alarczos, állig felfegyverzett rabló beállított Fon Samu bérlő Zichy birtokon lévő Szabó tisztása nevű tanyájára.

Óvatosan surrantak be az épületek közé, melyeknek elhelyezését ugy látszik, jól ismerték. Egyenesen az istállóknak tartottak. Felza-

varták a kocsis s maguk elé állítva felvont fegyverrel kísérték a bérlő lakása elé.

A kocsis reszketett az ijedségtől, ép azért nem mert kiáltani.

Az ablak alá érve, az egyik rabló fegyvere tusával megzörgette az üveget:

— Fon Samu itthon van?

Fon kiugrott az ágyból, fegyverét magához véve az ablakhoz ment. Megdöbbenve látta, hogy kocsis két felfegyverzett álarcos ember közt áll. Kikiáltott az udvarra:

— Mit akarnak kendtek?

— Azért jöttünk, hogy adjon rögtön 150 forintot és annyi kenyert meg szalonnát, mennyi hat embernek elég egy esztendeig. Ha nem ad, akkor baj lesz.

Fon Samu a legkétségbeesettebb helyzetben volt. Fegyver volt a kezében s mégis védtelenül állott, mert ha kilő az ablakon, kocsisat találja első sorban is. Nem volt más mód a szorult helyzetből kibontakozni, mint a menekülés.

A család menekülése.

A rablók folyton zörgettek az ablakot, választ várva. Fon Samu pedig azalatt sürgette családjának menekülését.

Felesége és anyósa hirtelen ruhát kaptak magukra, s a konyhából egy csapó ajton keresztül a piaczébe mentek, onnan pedig egy kertre nyíló ajton a szabadba futottak. A kert kerítése mellett levő gízgáz és csatán közt menekültek be a közeli erdőbe. Elképzelhető, mily állapotban.

Felgyújtjuk a házat!

A rablók, akik hangjukat elváltoztatva a szuszákak hangját utánozták, ismét felszólították Fon Samut, választ azonban nem nyertek. Erre a többiek, kiket Fohn addig nem látott, rőszéért szaladtak, a másik kettő pedig lövöldözni kezdett az ablakra. Fon a golyózápor elől visszahúzódott a fal mögé s fegyverét görcsösen szorítva kezében várakozott. Egyszer csak látta, hogy a rablók a rőszet meggyújtják, egyik pedig bekiáltott az ablakon:

— Felgyújtjuk a házat uram!

A fenyegetésre Fon ijedten menekült azon az uton, a melyen családja a Csere felé.

Ezeket azonban nem találta sehol s így a cséplésnél dolgozó munkásokhoz ment, kik hallva a történeteket, nem mertek a rablók ellen menni. Fon kénytelen volt H-Palyiba menekülni, honnan Debreczenbe vonaton jött. Feleséget és anyósát már itthon találta, akik közül az utóbbi a kiállott izgalmak következtében beteg lett s most önkivüeti állapotban fekszik.

Ne vegyék el a kenyérünket!

A rablók ezután kényükre jártak keltek a tanyában. Lementek az arató munkások közé, akik előtt kijelentették hogy felfogják gyujtani a buza asztagokat.

— Ne vegyék el a kenyérünket, könyörögték az aratók, még a mi búzánk is ott van az asztagban.

Erre a rablók nagy kegyesen bucsut intettek az aratóknak, s bevonultak a sűrűbe.

A nyomozás.

A nyomozást a pályi csendőrök vezeti. — Hogy milyen eredménnyel, az a jövő tífka?

H I R E K.

Személyi hír. Roncsik Lajos kulturtanácsos tegnap délután hosszabb szabadsánáról haza érkezett s hivatalát ma átvette. A mint értesülünk, a nyári színház felállítására és az orfeumok megrendszabályozásának ügyében 6 fog tárgyalni gr. Festetich Andorral, a vidéki színészet főfelügyelőjével.

Uj iparhatósági biztos helyettes. —

B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány, az első fokú iparhatóság feje a mai napon M i l e

Pált, ki jelenleg az iparügy osztályt vezette, az ipartestülethez helyettes iparhatósági biztossá nevezte ki. — Szükségessé tette ezt azon körülmény hogy S z e n t p é t e r y Ferenc rendőrkapitány, iparhatósági biztos, mint a bünyügyi osztály h. vezetője rendkívül tul van halmozva muukával. Az uj iparhatósági biztos helyettes működését a mai napon kezdi meg.

*** Az utolsó jegyzői vizsga Hajdumegyében.** A közigazgatási tanfolyamok felállításával megszűnnek az eddigi jegyzői vizsgálatok. Hajdumegyében az utolsó jegyzői vizsga augusztus 31-ikén lesz Veszprémi Zoltán főjegyző előktele alatt. A most alkalmazásban volt segédjegyzők siettek ez utolsó határidőt felhasználni s egymásután adták be kérvényeiket a jegyzői vizsga letévése iránt. A miniszter azonban vetoval állt elibök s Hajdumegye alispánjához a következő leiratot intézte:

Tudomásomra jutott, hogy a f. évi június hó 23 án 64,135 sz. a. kelt körrendeletemet némelyek tévesen akként értelmezik, mintha nemcsak az idézett körrendelet kibocsátásáig jelentkeztettek részére lenne augusztus hó 31-ig rendkívüli szigorlati határidő kitűzhető, hanem mindazok részére, a kik e végből még idejekorán jelentkeznek.

Minden félreértés elkerülése végett szükségesnek tartom tehát ismételtten s határozottan kijelenteni, hogy idézett körrendeletemnek ugy szavai, mint intenciója szerint is augusztus hó 31-ig terjedőleg mar csak azon jegyzőjelöltek részére lehet méltanyossági szempontból rendkívüli jegyzői szigorlati határidőt kitűzni, a kik e végből kérvényüket még a szóban levő körrendelet kibocsátása — (június 23) előtt az alispánhoz tényleg benyújtották.

Budapest, 1900. aug. 3.

A miniszter helyett

Gullner s. k.
államtitkár.

*** A debreczeni országos vásár.** A nyári vásár egyike a legelénkebb vásároknak, melyek Debreczenben tartatni szoktak. A vásár augusztus 6-án kezdődött és tart 14-éig. Augusztus 6, 7 és 8-án volt a bór, gyapju, méz, dió, toll, gabona stb. vásár, mely cikkek igen élénk keresletnek örvendtek. Augusztus 9-én és 10-én lesz juh vásár, 11. és 12-én a sertés vásár, 12. és 13-án lóvásár, 13. és 14-én baromvásár. A kirakó vásárbán, a deszka sátrak előtt már nagy tömegekben hullámozik a nép, melynek naeyrészt vidékiek teszik ki.

A nagy vásártér komédiásai is megjelentek s estenként nagy közönség jelenlétében rögtönzött művészkedéseikkel igyekeznek mantól több n é z ő t a b e l é p e s r e birni. — Szóval a vásár javában tart s az eddigi előjelekből ítélve kedvezőnek mutatkozik.

*** Pórujárt biciklisek.** Egy csodálatos, vagyis inkább meglehetősen ostoba szokás uralkodik a debreczeni biciklisták fiatalabb generációnál. Virtust találnak a kis vonat oly nemű isérésében, hogy a megálló helyen ők is lassítják a menetet, s közvetlen a kisvonat mellett bravuros balanczozással akarják lekötöni a közönség figyelmét. Tegnap aztan megjárt három fiatalember. A szereplés hevében nem ügyelték egymásra, s egymásnak hajtottak a gépekkel. Szerencsére egy általános nagy bukácsoláson kívül semmi bajuk nem történt, de ki tudja mindig ilyen szerencsésük lesz-e. Az előre nem tudható szerencsétlenség elkerülése végett ez uton szólítjuk fel azokat, kikre e fenti sorok vonatkozhatnak, hagyjanak fel a bravuroskodással, mely a közönségnek is kellemetlen, nekik pedig e s e t l e g é l e t ö k b e kerül.

*** Szabolcska Mihály** a temesváriak költő papja levelet intézett lapunk szerkesztéséhez. A levélre melyet lapunk mai számában közlünk felhívjuk olvasóink figyelmét.

*** Meglőtte a testvérét.** P. Berényi Gábor hosszu-pályi lakosnak három fia van Mihály Gábor és József. Tegnap hajnalban a fiuk apja szekérrel Debreczenbe jött, hogy téglát vegyen. — A fiuk kaptak az alkalmon, s tovább pibentek otthon mint rendesen. Sőt Gábor a „vaczok“-ra feküdt. A legkisebbik, József, levette a szegről apja töltött puskáját s játszani kezdett vele. Ezt látta a legöregebb fiu Mihály, elakarta tőle venni, de Józsi nem adta s így dulakodni kezdtek. Dulakodás közben a fegyver elsült és „vaczkon“ heverő Gábor bal lábát keresztül lőtte. A czombon levő seb oly nagy, hogy labára örökre sánta marad.

*** Elzüllött urasszony.** A főváros életének szomorúan emiegetett alakja volt egy előkelő író felesége. Kalandor életet élt, ugy hogy az ura nem is tűrhette a házában. Az asszony azután tovább haladt az elzüllés útján mig most életének tragikus epilógusát hozza a hivatalos lap — melyet épen Vadnay Károly szerkeszt. Ugyanis a hivatalos lap vasárnap száma közli:

15632 Gondnokság 1—1.

25573—900. A budapesti kir. törvény szerkéről ezennel közhírré tétetik, hogy Vadnay Károlyné szül. Kenéz Ida jász-kiséri születésű 55 éves református vallásu, budapesti illetőségű lakos az 1877. évi XX. t.-czikk 28 §-ának a) pontja alapján a 21190—900 sz. jogerős ítélettel gondnokság alá helyeztetett. Kelt Budapesten, 1900 évi július hónap 18. A budapesti kir. törvényszék.

*** Cirkusz (Debreczenben.)** Nem kell kétségbe esni, hogy nincs szórakozás Debreczenben. Ha nincs, lesz a közeli napokban. Egy előkelő cirkusz jön Kolozsvárról. A tulajdonos bent járt szerkesztőségünkben s előadása szerint a cirkusz a legmagasabb igényeket is ki fogja elégíteni.

*** Szerencsétlenség az országuton.** Ma reggel zenészó mellett vonult a 37. gyalogezred a b.-ujfaiui országuton. A katonákkal szembe jött egy hajói paraszt ember szekérral. A szekérbe fogott lovak megvadultak s örülten vágattak a szekérrel. Az ember kiesett s a saroglyába akadva vonszolták tovább a lovak. Csak a csapatból kivált katonák fogták el az elvadult lovakat. A szekér, melyet a táviróoszlopoknak vittek a lovak, széjjel tört. A katonák összeszedték a kocsi darabjait s a felholt embert visszazállították Hajóba. A szerencsétlenül járt ember nem tudta már a nevét sem megmondani.

*** Elhamvadtt termés.** Majdnem egy egész közpész buzatermése lett e napokban a lángok martalékává. Bagaméron meggyuladt a közpész szerűje, rövid idő alatt a tűz ugy elterjedt, hogy a szerűn asztagba rakott egész buzatermés, cséplőgépeستől mindenestől elégett. Azok a gazdák, kiknek termésük odaégett, most a legnagyobb nyomornak néznek elébe, mert az elégett búzának csak kis része volt biztosítva. A megidított vizsgálat kiderítette, hogy a tűz gyujtogatásból eredt. A testet a csendőrség erélyesen nyomozza.

*** Köszönetnyilvánítás.** A jövő télen megnyitandó népkönyha javára következő adományokat vettem: Falk Armin és Társa kefégyárának munkásai egy műkedvelői előadás jövedelméből 17 kor. 06 fl. Egy műkedvelői társaság Madai Gyula ur által 20 kor. Fer e Istvánné 6 korona. Mely összegeket ezen alaphoz csatoltam. Debreczen, 1900. aug. 7. Szűcs Kálmán főegyi. pénztárnok.

*** Bünyügyi főtárgyalás.** Folyó'eti bünyügyi főtárgyalásra az atább irt ügy van kitűzve u. m. 1900 ik év augusztus 10-én Kovács Róza ellen lopás bünyjettéért. Ugyanaz nap még italethirdetések is lesznek.

*** Egy magyar grófnő fogsága.** — A lapok megemlékeztek már több ízben arról a magyar grófnőről, a kit nemrég Newyorkban letartóztattak. Azt irták, hogy az illető Fes-

tetics Rudolf grófnak a felesége, a gazdag Haggin Ella, aki 1892 óta nyolcz évig volt nászuton férjével, akinek örökös kóborlását végre is megunt a elhagyva yachtját, visszatért Newyorkba.

Az amerikai Szabadság most helyreigazítja a lapok tévedését s megírja, hogy a le-tartoztatott gróf Festetics Alfréd gróf leánya és Festetics Rudolf gróf unokatestvére. A gótai Almanach szerint Alfréd grófnak csak egy leánya van, Gabriella Vilma, a ki 1860-ban született s még hajadon. Valószínűleg ő vele történt a kellemetlen kaland, a melyet így mond el az amerikai lap:

Egy véletlen esemény folytán július 22-én a szépségéről nevezetes Festetics grófnő a vadított padjára került s Jefferson Markd May rendőrbíró 1000 dollár kezesség alatt a további tárgyalásig fogva tartani rendelte. A szép asszony A. M. Duka alnév alatt (édesanyja Duka-lány) Dora Radstone asszony barátinőjével egy előkelő koszházban lakott 5 W. 18. str. alatt s barátinőjének engedelmével ennek egy drágakövekkel kirakott nyakdiszóját: an viselni szokta, de a legutóbbi alkalommal alitólalag elvesztette. Ezt azonban Radstone asszonynak nem vallotta be, a ki egy cselédre gyanakodván, az ékszer eltűnését bejelentette a rendőrségen. A titkos rendőr megjelent a koszházban s a grófnőt is vallatásra fogta, ki kivallotta hogy a nyaklánczot s a kalmával elvesztette. A titkos rendőr bekísérte s az egész eszszakját kétes hölgyek társaságában volt kénytelen eltölteni. Radstone asszony kijelentette, hogy az egész esetet sajnálja, a grófnét barátinőjének tekinti s a bíróságon é vad elejtését fogja kérelmezni.

* **Véres bucsu.** Összegyűlekeztek pár ezer ember azért, hogy ajtataskodják s végül is összeverekszik. Statisztikailag ki lehet számítani, hogy minden bucsunak meg van a véres áldozata. Legújabbán Szegedről vészük a következő tudósítást. Téhoap tartották meg Szegeden az országos hiru havi bucsut, melyre messze földről zarandokolnak a hívők. A környékbeli tanyai legények is megjelentek a bucsun, mely alkalommal egyik sem akart megfélekezni a bucsufiáról, mit az imádottjának szánt. Tanács Imre is összevásárolta a legszebb mézeskalácsokat, miközben legény-pajtásai előtt elszólta magát, hogy Szőri Julisnak szánta. A legények csakhamar tovább adták a titkot s eljutott az Szélpál András fülébe is, a ki régi imádója volt Szőri Julisnak. Tegnap délután a bucsu befejeztével együtt mentek a tanyai legények vasutor Szatymázig. Itt leszálltak és csoportokban szétoszlva ballagtak hazafelé. Tanács Imre és Szélpál együtt haladtak, a mikor szóba került a bucsufia, mire Szélpál figyelmeztette Tanácsot, hogy a bucsufiát oda ne adja Szőri Julisnak, mert baj lesz belőle. Tanács erre hetykén azt felelte vissza:

— Ez csak neked lehet bajod, nem nakem.

A féltékeny szerelmes Szélpál erre mérégbe jött, kirántotta a bicskáját, s mielőtt társai megakadályozhatták volna, hátulról néhány erős dőfést tett ellenfele hátába, mitől Tanács eszméletét veszve összeesett. A többi legény a szerencsétlenül járt legényt kocsirn tetek és elvitték a közeli szállásukra, ahol rövid idő alatt meghalt. A gyilkos Szélpál Andrást a csendőrség még az éjjel elfogta.

* **Az elázott revolver.** A Józsefváros egyik utcájában különös dolgok történtek szombat délután négy órától vasárnap reggelig. Az utca egyik kétemeletes háza előtt, a mely a 18-as számot viseli, egy fiakker állt meg. A párnás ülésről egy csinos asszony úgrött ki a gyalogjáróra. Fehér alj, kék selyem blúz és kékvirágos kalap volt rajta. Arczat sűrű fekete fátol fődte. — Gyorsan befutott a kapu alá, körülnézett, aztán megrettenve visszafutott.

— Ez nem a tizenhatos szám? kérdezte a kapu alatt álló viceházmesternétől.

— Nem, a tizennyolcas.

Az asszony az utcáról kocsizörgést hallott, mire sebesen főszaladt az emeletre. A

következő pillanatban egy másik kocsí állt meg a ház előtt. Egy ötven esztendősnak lat sző torzonborz szakalás uriember szállt ki belőle. — Kezében revolvert szorongatott. — A ház és az utca népe e közben már összeverődött.

— Hol a feleségem? rivallt a férfi a házmasterre.

— Mit tudom én,

— Ide jött láttam. Adja elő!

— Ne csináljon itt botrányt, — tessék kimenni.

— Megölöm a hűtlent. Egy hadnagy után jött ide.

— Itt nem is lakik hadnagy.

Valaki közbeszólt, hogy a tizenhatosban lakik a hadnagy. A férj addig hadonászott a revolverrel, amíg a házmaster kicsukta a házból. A bezárt kapu mögött a házbeliek tanácskozást tartottak. Előkerült a minden izében remegő lilafátyolos asszony is. A haditanács, csupa romantikus józsefvárosi polgar és lagyszívű asszonynép, elhatározta, hogy megszöktesse a házra keresztelt asszonyt. Egyik második emeleti lakasból létra segítségével átsegítették a szomszédos egyemeletes ház tetejére, ahol már a hadnagy várta. Lenn az utcán nagyra nőtt a tömeg, mely a férj körül csoportosult.

— Agyonlövöm a hűtlent! folyton ezt hangoztatta s nem vette észre, hogy a tizenhatos ház kapuján egy világos ferfiruhába öltözött alak surran ki s eltűnik egy mellékutcában. Az asszony volt.

A veszedelem elmúlt. Leszállt az este s a tömeg szétoszlott, ám a férj kitartott tovább is. Éjszaka tizenegy órától egy óraig hatalmas zápor szakadt a fővárosra s a szegény férj bőrig ázott, még sem mozdult leselkedő helyéről.

Hajnal felé elővette zsebéből revolverét s észrevette, hogy a fegyver alaposan elázott. Erre ezután busan tovább ballagott s a boszúállást későbbre halasztotta.

* **Hamis.** Kéi fiatalember sétált a korzón s találkozni egy ingerlően szép asszonnyal, kinek fülében feltűnő nagy gyémántfüggők csillogtak.

— Azt mondja az egyik: Te ez a gyémánt fülbevaló hamis!

— Miért? Lehet az igazi is — ha az asszonyka hamis.

* **Egy örült a kórházban.** Borrányos dolog történt a napokban a nagyváradi kórházban. Egy beteg leány, Török Irén rémes sikoltozásra ébredtek fel a női osztály betegei aki torkaszakadtából kiabált segítségért mert Mari néni egy örült fojtogatta. Ketten is oda ugrottak, de ketten sem bírták ki zabadítani. Folytatóját végre négyen lefoglák és átszállították az örültek osztályába: ahova tulajdonképpen tartozott volna; de t e v e d é s b ő l a gyengélkedő női betegek közzé tették! Nem ártana, ha vizsgálatot indítanának, a mely k i d e r i t s e k i t terhel a dologért felelősség.

* **Óriások.** Ha bár mai nap már nem lehet óriásokról szólni, azért mégis bámulat tárgya lehet az, ki a természet csodás véletlenje folytán oly nagy terjedéssel van megáldva mint az 5 éves szegedi leánya ki 140 cz. m. magas és akinek 130 font súlya van. Van a komániában egy 17 éves fiú ki 225 cm magas mi szintén nem megvetendő nagyság. Impreszáriójuk maga is unikum. Nő es dus fekete körsznála van. A trium virátus beutazta az egész kontinentet és most aug hó 12-étől foják ámulatba ejteni Debreczen város közönséget.

* **Az Angelotti mulatóban** különös vonzerőt képeznek a ködfátyol képek «az emberek a holdban» czim alatt. Az épen olyan mulatságos, mint tanulságos látványosság, mindeonap zsufolasig megtölti a Bika szálloda udvarát. Az igazgató a ki folyton új dolgokkal lepi meg a közönséget, oly nagyszerű művész személyzet felett rendelkezik, mely ritkítja párját, s bátran állítjuk, hogy a fővá-

rosi mulatókban is ritkán találni ilyen kifünő erőket, mint a milyent Angelotti szerződtetett. Az amerikai tanczművészek ma általános köz-kívánatra ismét fellepnek. Ajánljuk a nyári mulatóhelyet a szgrakozni vágyók figyelmébe.

* **A ki olcsón akar venni** bőrből pénz, sziva és dohány tárczát, sakk, dominó, sétabot valódi ezüst és ebenfaból, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tajték pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Sch w a r t z Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

Snapecz ur nyaralása.

Derűs ábrázattal, rejtelmes mosolygással vonult be lapunk barátja Snapecz ur a szerkesztőségbe. Ősi szokás szerinti csak a szerkesztőségben felfüggesztett czédulára hívtuk fel figyelmet:

Csak röviden!

A szives marasztalást ne tessék komolyan venni!
Őn sem kivétel!

Snapecz ur azonban ez alkalommal nem tágitott. Közmegettránkozással fordultunk feléje: Mi járban van Snapecz ur?

— Hatalmas, colossális, fenomenális, piramidális. Egy eszme mely minimum 3000 frtot, mond 1900 Január elseje óta 6000 koronát ér!

— Hogyan? mi az?

— Nos. Kedves fiatal belmunkatárs, ha ön a nyarat Dieppen, Trouvillban, Nordenkjöldben, Helgolandban és Tátra füreden töltötte volna, ugy e belekerült volna 3000 forintjába?

— Bizony bele.

— Nos látja. En nyaraltam Dieppeben, Tronvillban, Nordenkjöldben, Helgolandban, és Tátrafüreden és az egész 8 frt 30 krban van.

— Szentelen, nyomorult távozzék!

— Nem lebet!

No akkor mondja illetve magyarázza meg mélyen tisztelt Snapecz ur, hogy nyaralt ön vegig a világfürdőket 8 frt 30 krból.

— Hallgasson tehát fiatal smber. A debreczeni lapok egy részének állandó rovatát képezi azon debreczenieknek névsora, kik valamely fürdőn nyaralnak. Ez isszonyuan bántotta az én szívemet. Na megálljatok debreczeniek. Láttok ti most olyan nyaralást, hogy a szemetek szátok is eláll! Megfogalmaztam a következő körlevelet.

Kedves Lohudiener

ur!

Szeretett barátom!

Legyen szives a lejjebb jelzett debreczeni lapoknak beküldeni az ott nyaralók névsorát. Írja bele kedves barátom a következő nevet; Snapecz Jeromos magánzó havelock tulajdonos és kávéházi törzsvendég, Debreczen.

Viszontszolgálat fejében fogadja hazafiai bájmosságomat.

Snapecz.

Ma ezt a körlevelet elküldöm most Tronvillba, Dieppeba, Nordenkjöld be Helgolandba és Tátrafüredre egy-egy szálloda jóképű lohudienerének, jó magam pedig elutazom egy hétre a sógoromhoz Búrgzudre. Egy hét mulva zengeni fogják a lapok nyaralási rekordomat. Úgy-e nagyszerű.

— Snapecz ur! Adjon egy cigarettát!

Tessék!

— No de most vigye az irhaját, mert ugy kirugom, hogy . . .

(Snapecz ur az utcaajtóból visszafordulva) Pá édes — (Gyors irammal).

Kemil.

Merénylet önmagam ellen.

— Vagy: Haladjunk a korrall. —

Szégnyenell kell bevallanom, hogy ultramodern világunktól hallatlan messze elmaradtam. Én, a ki föltétlenül átmentem minden viszontagságain a napi érdekességeknek, aki elmondhatom magamról, — és nem szerénytelenül — »per tot discrimina rerum«, hogy a haladás aldozata vagyok, ezuttal adósságba keveredtem, melyet becsületbeli kötelességemnek tartok huszonnégy órán és e czikk keretén belül rendezni.

Hiába, a művelt nyugatra való tekintettel, nekünk se szabad hátramaradnunk,

És mi történnék most a művelt nyugaton? A magyar szent korona országainak és az osztrák birodalmi tanácsban képviselt nemzetek minden csecsemője tudja, hogy merénylet történnék.

A mi szemünk mindenkor nyugaton van. Követnünk kell tehát nyugatot.

Ez okból elhatároztam, hogy merényletet követek el önmagam ellen.

Mint lelkiismeretes riportert, természetesen jó előre megírtam a merénylet legaprólékosabb részleteit. — A tervet így czirkalmaztam ki:

Délutáni séta alkalmával meglesem magam. Mindegyesre úgy csinálom, hogy a tömeg meg ne lincseljen, amit csak úgy kerülhetek ki, ha nem éltetem az anarkiát.

Választanom kell a tör, revolver és a bomba közt.

Az első kissé csiklandós, így hát elvettem (már t. i. a tervet.)

A második nagyon köznapi, és én nem akarok az öngyilkosok színvonálára lesülyedni.

A harmadikat találtam a legmegfelelőbbnek.

Önmagam elé bombát vetni — hiszen ez pompás gondolat! De hogyan? — Miközben megyek, akkor dobom el, vagy megállok és úgy várom a hatást? Avagy talán a hátam mögé hajtom és visszafordulok? Ez szinpadias ugyan, de kissé veszedelmes. Msképpen csináljam? Veszem a bombát és hangosan kiáltom az utcán:

— Én most merényletet követek el magam ellen — és ezzel a fejemhez vágom a bombát.

Ez a megoldás látszott a legcélravezetőbbnek. Sokan mondták ugyanis, hogy szeretem a bombasztokat, most hát megmutatom, hogy a tettektől sem riadok vissza. — Olyan merénylet lesz ez, amely elhomályosítja a hitvány anarkisták műkedvelő gyerekjatekait.

Napokig érlelődött bennem a terv. Végre egészen megérett és lehullott. Sajnos, nem fájáról, mert a kiadói önkényuralom lehetlenné teszi, hogy egy szegény hírlapírónak faja is legyen. Megvigasztal az a tudat, hogy merényletem sikeres végrehajtása után legalább fejfát kapok.

A merénylet gondolata foglalkoztatott mindig és Petőfivel morfondíroztam:

Egész uton hazafelé
Azon gondolkozám,
Miként fogok bombát vetni
Önkezemmel — reám.

Elképzeltem továbbá a rendőrség előtti vallomásomat.

Körülbelül így fogok felelni:

— Gyűlölem a sötétséget mely a földön uralkodik! Ezért öltem meg magamat, Mert én bennem is a sötétség szelleme diadalmaskodott a világosság felett. Künt lakom Nádorvárosban és iszonyattal tapasztalom, mily nagy a sötétség. Különösen este. Hat a felvilágosodottság százada és az én nyugoti gondolkozásom sem oszlatja el a sötétséget? Meggyőződtem, hogy nem, ez vitt a végzetes tetterre.

Ebből ugyan nem okosodik ki a rendőrség.

Igen ám, de ha már elkövettem a merényletet, hogyan hallgatnak ki? Vagy nem követek el semmit s az esetben nincs szükség a kihallgatásomra, vagy elkövetek valamit s akkor hiába hallgatnak ki, pedig ugye e jó lenne?

De hát az nem dicsőség. Merényletre vetemedem, hozzá önmagam ellen s meg csak nem is fürödhetek a dicsőség mámorában s még csak azt sem örökíthetik meg az újságok hogy méltózfatom viselkedni, beszélni, enni és aludni!

Ezek után leírtam az önmagam ellen tervezett merényletéről, melynek főnnebbi részleteit pontosan és kötelességtudóan megírtam már.

Kérem az esetet meg nem történnék tekinteni minden következményeivel együtt. Erkölcsi bátorságom volt fölépítéséhez, de — és ezt őszintén bevallom — a bomba költségeit nem tudtam összehozni. Talán gyűjtés útján hozzá juthatok.

Pardon, most látom csak, hogy ez a czikk nem annira önmagam, miut inkább a közönség elleni merénylet volt.

Öngyilkos közjegyző.

— Saját tudósítónktól —

Boros-Jenő, aug. 7.

Borosjenői tudósítónk írja: Molnár Imre borosjenői kir. közjegyző tegnap reggel forgó pisztollyal fejbe lötte magát és a z o n n a l meghalt.

Tettének oka: kétséget kizáróan; gyógyíthatatlan szembaja. Ez már hónapok óta oly rendkívül idegesse tette őt, hogy néha beszámíthatatlan pillanatai voltak.

Tavaly ősszel vette észre, hogy mindig kevesebbet lát, s azóta baja folyton rosszabbul. Képzelték, hogy ez az állapot, a fokozatos megvakulás, mely rettenetesen hatott még az oly rendkívül energijau és erős idegzetű emberre is, mint Molnár Imre volt. — A teljes megvakulás, az a tudat, hogy számára már soha nincs világosság, adta a fegyvert kezébe a végelkeseredés pillanatában.

Molnár Imre 51 éves ember volt. Pályája kezdetén, körülbelül tíz éven át ügyvédi gyakorlatot folytatott, majd Nagy-Buttyinba kir. közjegyzőnek neveztek ki, s mint ilyen körülbelül tíz éven át működött, előbb Buttyinban, majd pedig midőn a buttyini közjegyzőséget Borosjenőre helyezték át itten.

Az öngyilkos közjegyzőt az egész megye közönsége jól ismerte. Rendkívül szellemes, jovialis ember volt, aki a legkényesebb igényű társaságokat órákig elmésen és e legkedélyesebben el tudta mulattatni. Tettének oka — mint említettük — kétséget kizáróan gyógyíthatatlan szembaja.

Tavaly ősz felé vette észre, hogy látása folyton gyengül, ez azután fokozatosan hanyatlott, úgy hogy az idén tavasszal az orvosok látó idegsorvadást konstataáltak rajta.

Miután ez gyógyíthatatlan szembaj, kérs dössé vált, hogy Molnár Imre viselheti-e tovább közjegyzői hivatalát? Ez a kérdés azonban most már eldöntve nem lesz, mert bár a kir. tvszék közjegyzői fegyelme tanácsa kimondta volt, hogy ezen szembaja miatt továbbra nem alkalmas ezen állás betöltésére, a kérdés jogerősen el nem dől, mert Molnár Imre a határozatot ügyvédje dr. Czédly Károly útján a kuriahoz megfellebbezte volt s erősen reménykedett, hogy a kuria kedvezően fog dönteni.

Az aradi közjegyzői kamara ideiglenesen Kirileszku Gyula kisjenői közjegyzőt küldte volt ki, hogy Molnárt ad hoc helyettesítse.

Öngyilkossága annyival is inkább meglepte a közönséget, mert Molnár Imrét éppenséggel nem keserítette el a törvényszék, mint közjegyzői fegyelmi bíróságnak azon ítélete, hogy közjegyzői állását megszünteték, mondja ki s öngyilkossága távolról sem tulajdonítható ennek.

Szentül meg volt győződve, hogy a kuria az első bíróság ítéletét me fogja változtatni. E tárgyban a múlt héten kétszer kihívatta védőjét: dr. Czédly Károlyt Borosjenőbe s előtte is többször hangsúlyozta, hogy alapos a raménye, hogy a kuria kedvezően fog dönteni.

A tragikus végű közjegyző reggel 8 órakor a lakásán követte el az öngyilkosságát; forgó pisztollyal jobb halántékába lött. A dörrenésre rémülten futott az irodaszemélyzet és a cselédség a szobába, de akkor már kiszenvedett. A golyó rögtön halált okozott. Két gyermeke maradt: Adél, aki Soltesz Sándor borosjenői csendőrhadnagy neje és Imre, aki most szolgálja le önkéntesi évét. Az öngyilkost ma délután temetik Borosjenőn.

Tessék hazudni.

Ez is egy kicsit furcsán hangzik. Nem is ilyen leplezetlen formában szokták kiadni megapelláhatlan parancsba, hanem burkoltan, a sima bürokrata kacskaringós szavaival. Más néha meg sem érti, de akit illet, tudja már mit hogyan értsen ki belőle, mert ránevelik és beleszoktatják. Mint mindenbe, ami büroknak furcsa sajátossága. Ez is az. Bántó furcsaság. És bosszantó kényszerűség. Hogy a ki becsülettel megoldozik a kenyeréért, tetejébe még hazudni is kénytelen, Hivatalokban, vállalatoknál a hol sok ember függ egyesek kényétől, mit tegyen a szegény ember, ha ráparancsolnak, hogy forditse el az igazságot? Megadja magát a sorsának és megteszi. Belétörődött és megszokta már a legtöbb tisztviselő s csak csöndben magának, haborog érte.

De mi, akiket nem köt a büro ridégsége, nem folythatjuk el a fölhaborodásunkat, valahányszor így békoba verik az emberi szabad akaratot. És azt mondják: hallgass vagy hazudj! Aminthogy Ausztriában tett most az embereivel egy vasuti vállalat. Nem azért mert ott tették és azok tették, de mert riasztó példáját látjuk benne egy általános nagy bajnak, egy általános hibának.

Az eset maga is — amellet, hogy jellemző — eléggé kuriózus. Jenő főherceg, amióta Innsbruckban hadtestparancsnok, gyakran utazgat annak a környéknek a vasutain s némelykor azzal tiszteli meg a vasut alkalmazottait, hogy beszélget velök.

S olykor megkerdi, hogy milyen a helyzetük. Mit mondanak, mit nem mondanak neki ilyenkor, arról keveset tudni, de nyilván a bajaikat sem titkolják el, Erre persze nincs tilalom a tisztviselői szabályzatukban. Azaz, hogy csak eddig nem volt. Gondoskodtak már róla.

Az innsbrucki főigazgatóság ugyanis, a mikor megtudta a dolgot, a következő bizalmas rendeletet adta a vasuti személyzetnek:

»Az igazgatóságnak tudomására jutott, hogy Jenő herceg ő cs. és kir. fensége, a 14-ik hadtest ujonnan kinevezett parancsnoka az itteni igazgatóság kerületében több szolgálati utazásra készül, s mivel a fenség az ő ismert nyájas modorával gyakran beszédbe eszkeedik a szolgálatot teljesítő tisztekkel és hivatalnokokkal, s tőlük a szolgálati viszonyokról es vasuti berendezésről kérdézősködő figyelmeztetem Önt, hogy ilyen esetben elfogulatlanul és tárgyilagosan válaszoljon, az önálló vagy különösen a kicsinyítő kritikától tartózkodjék, hanem inkább arra törekedjék, hogy az esetleges zavarrakra vagy az állomások rossz állapotára vonatkozó kérdésekre megnyugtató fölvilágosítást adhasson. Ha ilyen esetben a fenség valamelyes kifogást tesz, vagy óhajtásának ad kifejezést, akkor erről nyomban jelentést kell tennie.«

No lám ehöz nem kell magyarázat. Burkoltan bár, de kelőképp érthetően megvan benne az az általános, sok-sok önérzetetes tisztviselőt bántóan terhelő parancs. Tessék hazudni!

Kitanítják az Isten képére teremtett embert, hogy megtéveszse, aki az igazat kérde tőle, hogy vétsen az ellent ami erkölcsi és egyéni meggyőződése.

Meggyőződés! No hiszen jó helyen jár az ember, ha olyan helyen keresi ezt, ahol vétek az igazmondás. Vagy legalább is feygelmi ok.

Mert a ferde és téves felfogás szerint az a jó tisztviselő aki úgy tesz mint ahogy az egykori rendőrönök tette. A Ringszínház égése után azt kérde tőle Albrecht főberczeg, hogy mi történt.

— Alles ist gerettet, Kaiserliche Hoheit — volt a felelet. — Minden meg mentve.

— Hogyne. Háromszáz ember égett hamuvá . . .

KÖZGAZDASÁG.

A magyar parasztsztyály emelése.

Ita : Wiener Moszkó.

Folytatás.

Igaz, hogy a földbirtok értéke a telkesítések, kiszáritások, árvízmentesítések és belvizeszabályozások, a vasutépítések, a népesség szaporodása, a kamatláb súlyedése következtében emelkedett, de ez értéknövekedésre nem következett be a jövedelem aequivalens emelkedése is, sőt a jövedelmesség sok vidéken egy minimumra szállt alá. Ehhez járult mint második döntő tényező a mellékkereset csökkenése, mely kisebb üzemeknél oly figyelemreméltó szerepet játszik, minthogy a parasztnapszámjai vagy accordmunkáiból, fuvarbéreiből s házi gazdasága s háziipara termékei értékesítéséből pénzbeli kiadásainak legnagyobb részét fedezi vagy kis megtakarításait rossz időkre teszi felre.

A mezőgazdaság általában más alapokra helyeztetett s ez által megszüntek azok a kereseti források, amelyeket előbb a nagy s középbirtokok a kisgazdáknak nyújtott. A kézzel való csiplés helyebe lépett a gépekkel való cséplés, részben mivel foldek saját kezelesbe vétettek vagy bérbé adattak. A törpebirtoknak eleinte kárpótlást nyújtó egyéb kereseti források — az erdő s földmunkák, az ut és vasút építés — csökkentek. A vasuti hálózat kiépítése kevés középpontba terelte a forgalmat, kevesbödött a fuvarozó zsellérbirtokos fuvara, a kiskereskedő nem prosperált többé s ezzel a kisbirtokos elvesztette termékei értékesítésénél a biztos közvetítőt. A kisipart felszitta a nagy ipar, az importált idegen termékek is elnyomták azt és ez által megszünt ama kereset is, a melyet a kézművesség nyújtott. A kisipar és a kismértékben üzött bányüzem stagnációjára egyfelől sok, földet bíró munkásnak felvette a kenyerét, míg másfelől a paraszti azokban elvesztette a legjobb bevételt az ő hetivásárokon piacra bocsátott termékei számára. A régi háziipar termékeit, a közönséges vasznat, gyertyát stb. hamar helyettesítették a gyártmányok, de új modern háziipar fejlesztésére nem gondoltak. Így sok keresetforrás kiapadt, sok foglalkozás terméketlenül vált s helyükbe csak igen korlátozott mértékben léptek más alkalmatlanságok a munkára.

Tulságosan messze vezetne, ha parasztságunk dekadenciáját okozó körülményeknek egész láncolatát láncszemről láncszemre végig akarnók kísélni. Tényleg a kis földbirtok létkörülményei mindinkább rosszabbodtak. Ez a rosszabbodás ugyan nem mindenütt észlelhető egyenlő módon, sőt némely vidéken virágzó jólét található, de ezzel szemben a nép más, nagyobb vidékeken szomorú, nyomasztó, sőt félelmes viszonyok között él. Egy és ugyanazon a vidéken is a kisgazda helyzete különböző eladósodásának magassága a gazdálkodásában és életmódjában megnyilatkozó gondosság, ügyesség s takarékoságmérve szerint.

De általában azt látjuk, hogy ép úgy, a mint az egykor oly erős középbirtokos osztály is eltűnt, a földművelést üző népesség alsó ré-

tegi is anyagilag és erkölcsileg regenerálódtak. — A sok birtokváltozás, a kényszereladások szaporodása, a telekkönyvi terhek gyors szaporodása, a birtok haladó eldarabolása, a cselédség és napszamosok szaporodása mindmegannyi érzékeny jelei a kisbirtokos osztály körében mutatkozó válságnak.

Az uralkodó szabadkereskedelmi iskola által nevelt optimizmus, a mely a jogosult mezőgazdasági védelemmel szemben az összes kulturallamban nyilvánult, volt oka annak, hogy a dolog ennyire jutott. A 80-as évekig mindenütt az a vélemény volt az uralkodó, hogy a mezőgazdaság egészséges fejlődést mutat és hogy fejlesztéséhez az öntevékenység elegendő. A midőn azonban az amerikai verseny az egész világon felvetette az agrár kérdést, nem lehetett tovább elzárkózni azok belátásától, hogy a mezőgazdasági köröknek érdekeik elbanyagolására vonatkozó panaszai joga ultak, hogy segélykiáltásaik nem indokolatlanok s hogy a felmerült bajok orvoslására az állam gondoskodását messzebb menő mértékben igényli. Azon intézkedések megtétele folytán, a melyek a mezőgazdasági népesség lételet lehetővé teszik és megkönnyítik, egy új gazdaságtan alakult: az a g r á r p o l i t i k a.

Kezdetben arra szorítottak az intézkedések, hogy a mezőgazdasági termelésnek, — mint egésznek erőteljes, egységes és összhangzatos előmozdítása által idézzenek elő javulást annak egyes részeiben; csakhamar azonban belátták, hogy bar az összes külön-érdekek egymással összefüggésben vannak s jóllehet azok az intézkedések, a melyek egy ág javát szolgálják, egyszersmind a mezőgazdasági szervezet rokon ágait is előmozditják, mégis egy gazdasági programnak keresztülvitele, amely úgy a kormány, mint a társadalom hatáskörének irányát és feladatait szabja, nemcsak a szükséghez, hanem időhöz is van kötve. Belátták, hogy ezen programon belül az igényli a legsürgősebb támogatást, ami leginkább orvoslásra szorul, az kell támogatni a legsietősebben, a mi e célra a leghálásabbnak mutatkozik.

Egy egyszerű mezőgazdasági politika sikere tehát nemcsak a különleges szükségletekhez alkalmazkodó helyes intézkedések megtételétől, hanem az egyes programponatok helyes egymásutánjának meghatározásától s a mennyire az emberi előrelátás találó volt, annak betartásától is függ.

Ezek az alapelvek irányadók a mezőgaz-

dasági politikára nézve a parasztsztyály emelése érdekében, úgy ha annak állását a mezőgazdasági társadalom többi osztályaival szemben vesszük tekintetbe, mintha eszközeinek összességét nézzük, a melyek ezen osztály speciális támogatására a legalkalmasabbaknak mutatkoznak.

Folyt. köv.

Budapesti gabonátözsde.

aug. 8.

A készárúzet hivatalos árjegyzései a következők

B u s a	k i l o s	Á r 100 k i l g.		k i l o s	100 k i l o g r a m m Á r a	
		frttól	frtjg		frttól	frtjg
Tiszavidéki	6	76	7.50 — 7.65	80	07.75 — 07.95	
"	"	77	7.60 — 7.75	81	07.80 — 08.05	
"	"	78	7.75 — 7.90	82	— — — —	
Fehérmegyei	"	79	7.85 — 8. —	—	07.80 — 08.90	
"	"	76	7.30 — 7.50	80	08.05 — 0.825	
"	"	77	7.15 — 7.40	81	— — — —	
"	"	78	7.30 — 07.45	82	08.90 — 08.95	
Pest vidéki	o	79	7.35 — 07.50	—	07.85 — 08.35	
"	"	79	6.95 — 7.15	80	07.90 — —	
"	"	76	6.95 — 7.25	81	07.95 — 07.95	
Bánsági	o	78	7. — 7.30	82	7.80 — 08.00	
"	"	79	7.15 — 07.45	—	0.90 — —	
"	"	76	7.25 — 07.50	80	— — — —	
Bácskai	o	77	7.05 — 7.25	81	— — — —	
"	"	78	0 — — —	82	— — — —	
"	"	79	0 — — —	—	— — — —	
"	"	0	0 — — —	80	— — — —	
"	"	0	0 — — —	81	— — — —	

	Min. hekt.-ben	Arkilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.55 6.70
" másodrendű	" — —	— 0.00
Árpa takarmánynak	" 60—62	5.90 6.10
" égetni való	" 62—64	5.60 5.80
" serfőzdei	" 64—66	0. — 0.00
Zab	" — — — uj 39—41	6.10 6.25
Tengeri bánsági	" — — — uj — —	5.60 5.85
" más nemű	" — — — — —	0.00 0.00
Repce bánsági	" — — — — —	12.75 13.25
Köles	" — — — — —	5. — 5.30

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. aug. 8. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép pönt 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (páronként 251—320 kg. 50—15 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 $\frac{1}{2}$ —50 krig. Szerbiai: Nehéz pönt 260 kg. sulyban 48 $\frac{1}{2}$ —49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi aug. hó 5. napján volt készlet 42451 darab, aug. 6. felhajtott 115 drb. 1900 aug. 6. an elszállított 505 drb. aug. 8-ra maradt 42061 drb.

Hazai gyártmány!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **férfi, női- és gyermekcipőket** a legkitünőbb anyagból **saját czipőgyáramban**

kizárólag honi iparként készítették s kiváló nagy **czipőraktáramban csakis saját gyártmányom** árusítatik.

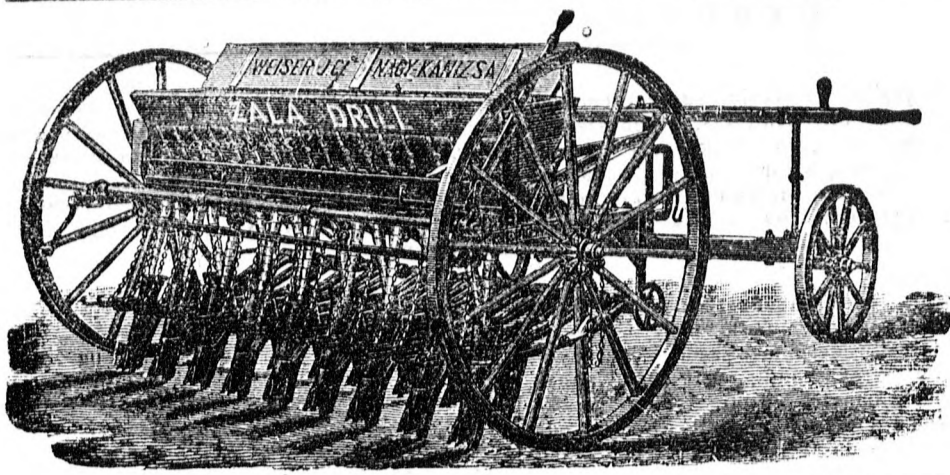
Mindenkor főtörekvésemet képezi, hogy a külföldi készítményeket kitünő munka és olcsó árak által kiszorítsam és ezen szempontból foglalkoztatok nagyszámu munkás személyzetet s ma már azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a versenyt teljesen felvehetem.

Kérem a n. é. közönséget, méltóztassék személyes meggyőződést szerezni **az áruk kitünőségéről, valamint az árak olcsóságáról.**

Kiváló tisztelettel

Nemes Gábor

czipész, a városházzal szemben.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépink, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jó ösmeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmet nyert**, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecs kavágók, répavágók, kukoricza morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Főpiacz 43. sz., a Svetics-ház udvarán,
a Dréher-sörcessernak mellett.

Gelbmann József,
Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

2 Zala-Drill sorvető-gép, teljesen jó karban, feltűnően olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Ügyes ügynök magas provisió mellett állandó alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 18.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főposta mellett. 10.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandócs-elhajtó.)

Millió embernek ezer visszaadta **egészségét!**
teljes

Kik galandfőregben és gyomorhajban szenvednek.

Védjegy. **Pántlikagilisztá fejestől,**

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisztá féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 forint postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagilisztá tünetei a következők:** Az arcz halványasága, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztelenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet

vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornal, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megtagadása, gyomorsav, gyomorféreg, gyakori felbűfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajítása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiozán, Fő-utca 49. (Délmagyarország.)

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy helyben

Kossuth-utca 19. szám alatt

fiókraktárt

nyitottam, ahol **katonai** és minden **egyenruhák** és **felszerelési cikkek**, valamint **polgári ruhák**, továbbá **vívóeszközök**, **lőfelszerelések**, **magyar diszruhák**, **szolgai libériák** stb. ép oly minőségben és kivitelben kaphatók, mint a budapesti intézetemben.

Nem kiméltem sem fáradságot, sem költséget, hogy Debreczen városában — az új kornak megfelelő egyenruha intézetet nyissak és ama reményemnek adok kifejezést, hogy Debreczen városának és környékének n. é. közönsége bizalmával fog kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

BLUM SÁNDOR

elsőrangú egyenruházati intézet

oroszló csász. nagyhercegi udvari szállító

a honvédség, csendőrség és koronaőrség szerződéses szállítója

Váci-utca 17-ik szám.

Főraktárak: Debreczen és B.-Gyula.